

G., 3 września 2014 roku

Sygn. akt *XVC 1119/12*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy w Gdańsku XV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: SSO Weronika Klawonn

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Magdalena Florian

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2014 roku na rozprawie

sprawy z powództwa H. M.

przeciwko (...)Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę i ustalenie

I. zasądza od pozwanego(...)Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki H. M. kwotę 43.000 zł (czterdzieści trzy tysiące złotych) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,

II. oddala powództwo co do roszczenia o zadośćuczynienie w pozostałej części,

III. zasądza od pozwanego(...)Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powódki H. M. kwotę 27.054,25 zł {dwadzieścia siedem tysięcy pięćdziesiąt cztery złote 25/100} wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem odszkodowania, z tym ustaleniem, że kwota 23.814,25 zł (dwadzieścia trzy tysiące osiemset czternaście złotych 25/100) została zapłacona zgodnie z postanowieniem z dnia 28 listopada 2011 roku,

IV. oddala powództwo co do roszczenia o odszkodowanie w pozostałej części,

V. oddala powództwo co do ustalenia odpowiedzialności pozwanego(...)Spółki Akcyjnej za skutki doznanych przez powódkę H. M. obrażeń mogących pojawić się w przyszłości,

VI. znosi wzajemnie koszty postępowania pomiędzy stronami.

Sygn. akt *XVC 1119/12*

UZASADNIENIE

STANOWISKA STRON

STANOWIKO POWÓDKI H. M.

Żądanie

Powódka H. M. pozwem z dnia 20 lutego 2012 r. skierowanym przeciwko (...)Spółce Akcyjnej w W. domagała się zasądzenia od pozwanego:

- kwoty 80.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem zadośćuczynienia,

- kwoty 23.779,08 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów leczenia oraz zakupu sprzętu rehabilitacyjnego,

- kwoty 7.860 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty tytułem zwrotu poniesionych przez powódkę kosztów transportu związanego z pobytem w szpitalu,

- ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki doznanych przez powódkę obrażeń mogących pojawić się w przyszłości,

zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Podstawa faktyczna żądania

W dniu 26 marca 2011 r. doszło do wypadku, w którym powódka doznała obrażeń ciała (złamanie panewki stawu biodrowego prawego, obu kości łonowych i kości krzyżowe, złamanie szyjki kości udowej prawej, złamanie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej i kości strzałkowej prawej, odłamanie dolnej krawędzi stawowej rzepki z przemieszczeniem odłamu kostnego do szpary stawowej.

Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego(...)SA.

Początkowo powódka trafiła do szpitala w kartuzach. Z uwagi na rozmiar uszkodzeń ciała została przetransportowana na oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej (...)w G., gdzie zastosowano leczenie zachowawcze, diagnostykę RTG i TK oraz leczenie usprawniające- rehabilitację łożkową. W szpitalu powódka przebywała od 26 marca 2011 r. do 15 kwietnia 2011 r.

Tydzień przed wypisaniem ze szpitala powódka została poinformowana, że pierwszy etap leczenia został zakończony, w związku z czym zostanie wypisana ze szpitala. Powódka wymagała jednak nadal stałej pomocy i opieki osób trzecich. H. M. zmuszona była cały czas leżeć, nie mogła samodzielnie wykonywać jakichkolwiek czynności związanych z codziennym funkcjonowaniem. Powódka jest osobą samotną i nie miała możliwości zapewnienia sobie należytej opieki w warunkach domowych. Rodzina powódki również nie była w stanie zapewnić jej wymaganej opieki. Syn powódki mieszkał w W., zaś jej córka była w zaawansowanej ciąży.

Z uwagi na utrzymujące się zagrożenie uszkodzenia rdzenia kręgowego u powódki, poinformowano powódkę, że nadal będzie wymagała ona opieki pielęgniarskiej i konsultacji lekarskich. W związku z treścią umowy łączącej (...) z NFZ nie miała możliwości pozostania na oddziale szpitalnym. W tej sytuacji rodzina powódki podjęła starania o umieszczenie jej w publicznej placówce służby zdrowia, w której możliwa byłaby całodobowa opieka nad powódką. Po kolejnych odmowach udało się załatwić powódce miejsce w szpitalu(...)w G.. Tam powódka uzyskała stałą opiekę lekarza, pielęgniarek i rehabilitanta, co było niezbędne w jej stanie zdrowia. Uzyskała także informację, że powinna być rehabilitowana w szpitalu w O., który specjalizuje się w leczeniu najtrudniejszych przypadków.

Powódka została przetransportowana do szpitala w O. specjalistycznym transportem (...). Przebywała w tej placówce w okresie od 4 maja do 27 maja 2011 r. W dniu 11 maja 2011 r. wykonano u powódki zabieg operacyjny: endoplastykę totalną stawu biodrowego prawego. Powódka przeszła także rehabilitację, pionizację i rozpoczęła naukę chodzenia. Podczas pobytu powódka została zakwalifikowana do leczenia operacyjnego złamania szyjki kości udowej prawej oraz leczenia zachowawczego złamania obręczy miednicy.

Po wypisaniu ze szpitala powódka zamieszkała u swojej córki, która starała się zapewnić matce jak najlepszą opiekę.

W dniu 16 czerwca 2011 r. powódka ponownie trafiła do szpitala w O., gdzie wykonywała ćwiczenia izometryczne miednicy i stawu biodrowego. Przebywała tam do 21 lipca 2011 r.

Kolejny pobyt w szpitalu w O. trwał od dnia 25 sierpnia do 3 października 2011 r. . W dniu 22 września 2011 r. przeprowadzono zabieg operacyjny – totalną plastykę stawu kolanowego, przeprowadzono rehabilitację, pionizację i naukę chodzenia przy asekuracji kul. Następnie powódka trafiła do szpitala w okresie od 4 października 2011 r. do 10 listopada 2001, gdzie kontynuowano ćwiczenia usprawniające.

Przedmiotowy wypadek całkowicie odmienił życie powódki H. M.. Powódka do dnia wypadku prowadziła aktywny i zdrowy tryb życia, była sprawna fizycznie jeździła konno, uczęszczała również na zajęcia sportowe. Obecne jakiegokolwiek ruch sprawia jej ogromny ból, wyłączona została z normalnego funkcjonowania.

STANOWISKO POZWANEGO (...)SPÓŁKI AKCYJNEJ

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. Jednocześnie pozwany przyznał, że powódka zgłosiła jemu szkodę z dnia 26 marca 2011 roku, w toku likwidacji szkody pozwany przeprowadził badania lekarzy specjalistów. Ustalono trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 17%, zastrzegając jednocześnie, że po przeprowadzeniu procesu leczenia powódka powinna być ponownie zbadana (informacja została przekazana powódce w piśmie z dnia 22 grudnia 2011 roku). Pozwany wypłacił powódce kwotę 17.000 zł tytułem zadośćuczynienia. W zakresie kosztów leczenia w szpitalu(...)pozwany pouczył powódkę o tym, że zwrot kosztów leczenia poza NFZ jest zasadne tylko wówczas, gdy rodzaj świadczeń medycznych koniecznych poszkodowanemu do leczenia jest niedostępny lub wiąże się ze zbyt długim okresem oczekiwania na realizację. Powódka – pomimo stosownego zobowiązania – nie złożyła odpowiednich dokumentów ze szpitala(...)w G.. Ponadto pobyt w szpitalu (...)nie był wywołany koniecznością wykonania zabiegów ratujących życie, lecz niemożnością sprawowania osobistej opieki przez dzieci powódki. W konsekwencji koszty leczenia w szpitalu(...)nie pozostają w związku przyczynowo – skutkowym za zdarzenie, za które odpowiada pozwany. Wreszcie pozwany podniósł, że powódka nie wykazała konieczności dalszego leczenia w Szpitalu w O. – wykonane zabiegi mogły być przeprowadzone przez trójmiejskie szpitale.

Podczas rozprawy w dniu 10 sierpnia 2012 roku pełnomocnicy stron przyznali, że na skutek przeprowadzonego badania powódki, pozwany ustalił ostatecznie trwały uszczerbek na zdrowiu w wysokości 23% i z tytułu zadośćuczynienia została wypłacona dodatkowa kwota 13.000 zł oraz z tytułu odszkodowania za poniesione koszty leczenia kwot 2.866 zł obejmująca zakup kul, łóżka, pozycji wymienionej w fakturze (...)

PODSTAWA FAKTYCZNA WYROKU

1.1. Powódka H. M. w 2011 roku miała 63 lata. Po rozwodzie z mężem prowadziła jednoosobowe gospodarstwo domowe w K., w domu opalanym węglem. Pracowała zawodowo jako rzeczoznawca majątkowy do spraw sanitarnych, bhp oraz ochrony środowiska. Prowadziła biuro projektowe. Jej praca wymagała częstego przemieszczania się samochodem osobowym (prawem jazdy dysponowała od 18 roku życia). Zlecano jej prowadzenie dokumentacji związanej z projektem oraz kompleksowe załatwianie spraw urzędowych. Miesięczne dochody z tytułu prowadzonej działalności wynosiły od 3 do 5 tysięcy złotych. Ponadto powódka należała do chóru nauczycieli akademickich – miała próby dwa razy w tygodniu, uczęszczała na basen. Pomagała przy opiece nad wnukami w miarę potrzeby. Wyjeżdżała za granicę – ostatnio wraz z chórem akademickim w 2010 roku.

Dowód: zeznania A. M. (1) [2012.11.28 00:47-00:50], przesłuchanie powódki [2014.08.27 00:06, 00:14];

1.2. Powódka przed wypadkiem (około 15 lat temu) leczyła się z powodu reumatyzmu. W okresie dziecięcym (od 2 do 10 roku życia) była leczona z uwagi na przebytą gruźlicę kości. Pomimo tego przed wypadkiem prowadziła aktywny tryb życia. W młodości jeździła konno, na nartach. Aktualnie powódka jest emerytką, starała się utrzymać kondycję fizyczną. Uczęszczała na ćwiczenia aerobiku wodnego.

Dowód: przesłuchanie powódki [2014.08.27 00:08];

1.3. Powódka ma dwoje dorosłych samodzielnych dzieci. Syn mieszka w W., córka w G..

Dowód: przesłuchanie powódki [2014.08.27 00:13];

W dniu 26 marca 2011 r. doszło do wypadku, w którym powódka doznała obrażeń ciała (złamanie panewki stawu biodrowego prawego, obu kości łonowych i kości krzyżowe, złamanie szyjki kości udowej prawej, złamanie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej i kości strzałkowej prawej, odłamanie dolnej krawędzi stawowej rzepki z przemieszczeniem odłamu kostnego do szpary stawowej).

Sprawca wypadku był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej u pozwanego(...)SA.

Okoliczność bezsporna

1.4. Początkowo powódka trafiła do szpitala w K.. Z uwagi na rozmiar uszkodzeń ciała została przetransportowana na oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej (...)w G.,

1.5. W dniu 13 kwietnia 2011 roku pozwany zarejestrował „zgłoszenie szkody powódki na osobie z ubezpieczeń OC w przypadku doznania obrażeń ciała lub rozstroju zdrowia”. Pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia sprawcy wypadku komunikacyjnego, do którego doszło w dniu 26 marca 2011 roku i 2 czerwca 2011 roku wydana została decyzja o przyznaniu powódce bezspornej kwoty odszkodowania w wysokości 15.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Jednocześnie odmówiono uznania faktur za pobyt w Centrum Zdrowia(...)G.Zwrócono się o przedstawienie dalszej dokumentacji.

Pozwany zlecił ocenę trwałego uszczerbku na zdrowiu. Po przeprowadzeniu stosownych badań lekarz stwierdził u powódki 17% trwałego uszczerbku na zdrowiu. Wskazał jednocześnie, że nie można było w dniu badania ustalić ostatecznego uszczerbku na zdrowiu . W oparciu o powyższą opinię pozwany przyznał powódce łączną kwotę 17.000 zł tytułem zadośćuczynienia (decyzja z dnia 22 grudnia 2011 roku).

Dowód: akta szkody(...)S.A. (...);

1.6. W okresie od 26 marca do 15 kwietnia 2011 roku powódka przebywała na oddziale chirurgii urazowej i ortopedycznej (...)w G.. Rozpoznano u niej złamanie panewki stawu biodrowego prawego, obu kości łonowych i kości krzyżowej, złamanie szyjki kości udowej prawej, złamanie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej i kości strzałkowej prawej, masywne zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego prawego. Powódka została wypisana z zaleceniami zakazu obciążania kończyny dolnej prawej, wskazaniem leczenia rehabilitacyjnego przyłóżkowego, ćwiczeń oddechowych, profilaktyki przeciwodleżynowej, dalszego leczenia operacyjnego, kontynuacji profilaktyki przeciwzakrzepowej.

Dowód: karta informacyjna z dnia 15 kwietnia 2011 roku, zaświadczenie lekarskie, wynik badania diagnostycznego k. 11-13, historia choroby k. 63;

1.7. Lekarze prowadzący uznali, że leczenie zachowawcze mogło być kontynuowane w trybie ambulatoryjnym. Istotnym ograniczeniem były tutaj procedury NFZ, które zakładają, że pacjent po tego rodzaju urazach może przebywać w szpitalu do czterech tygodni. Chora mogła pozostawać w domu pod opieką osób trzecich – w ówczesnej fazie leczenia nie wymagała przebywania w szpitalu. Nie było ryzyka uszkodzenia rdzenia kręgowego Odroczone termin zabiegu, zalecono wdrożenie leczenia zachowawczego. Planowano ponowne przyjęcie pacjentki do aloplastyki biodra w (...).

Dowód: zeznania W. S. (1) [2011.11.28 00:05 – 00:17];

1.8. Powódka podjęła starania mające na celu zapewnienie sobie opieki pielęgniarskiej w miejscu zamieszkania. Spotkała się z odmową. Ponadto otrzymała informację, że w O. jest specjalista od złamań miednicy – doktor C.. W(...)odmówiono powódce dalszej hospitalizacji – pomimo zalecenia konsultanta wojewódzkiego. Ponadto powódka czuła się poniżona w (...), nie chciała już tam więcej wracać. Placówka odmawiała też chorej odpłatnego pobytu.

Dowód: przesłuchanie powódki k. 97;

1.9. Powódka była hospitalizowana w okresie od 15 kwietnia 2011 roku do 4 maja 2011 roku w (...)Centrum Zdrowia Spółce Akcyjnej w G.. Okres pobytu w placówce uwarunkowany był oczekiwaniem na przyjęcie do szpitala w O.. Zastosowane leczenie polegające na fizjoterapii. Chora została wypisana z zaleceniem dalszego leczenia w W. (O.). Koszty leczenia w placówce wyniosły łącznie 19.000 zł, zostały udokumentowane fakturami z dnia 18 oraz 26 kwietnia 2011 roku. Środki na pokrycie pobytu wyłożył syn powódki.

Dowód: karta informacyjna (...), faktury VAT(...); dokumentacja medyczna k. 69, przesłuchanie powódki k. 97-98;

1.10. W okresie od 4 maja do 27 maja 2011 roku powódka była hospitalizowana w (...)Szpitalu(...)w W. (O.) – klinice ortopedii, oddziale uszkodzeń i patologii miednicy. Powódka z uwagi na złamanie miednicy obawiała się uszkodzenia rdzenia kręgowego podczas transportu do O.. Dlatego też korzystała z transportu specjalistycznego oferowanego przez (...). Podczas tego transportu zapewniono powódce opiekę lekarską oraz materac pneumatyczny. Koszt tego transportu wynosił 3000 zł. Podczas hospitalizacji w O. zastosowano przeprowadzono u powódki zabieg operacyjny – endoplastykę totalną bezcementową stawu biodrowego prawego, przeszczepy kostne autogenne. Wskazano m.in. dalszą rehabilitację.

W okresie od 27 maja 2011 roku do 16 czerwca 2011 roku powódka przebywała u swojej córki w domu. Przygotowano dla niej specjalny pokój z łóżkiem rehabilitacyjnym – najpierw pożyczonym, potem zakupionym. Córka A. M. (1) w tym czasie swoją aktywność zawodową (jest księgową) przeniosła do domu, aby opiekować się powódką. W tym czasie nie korzystano z opieki pielęgniarki. Powódka samodzielnie wykonywała sobie zastrzyki przeciwzakrzepowe. W tym okresie prowadzono rehabilitację dzięki której powódka z czasem mogła samodzielnie usiąść.

Kolejna hospitalizacja w tym samym ośrodku odbyła się w okresie od 16 czerwca do 21 lipca 2011 roku w oddziale rehabilitacji. Podczas trzeciego z rzędu pobytu w tej samej placówce (oddziale uszkodzeń i patologii miednicy) przypadającego na okres pomiędzy 25 sierpnia 2011 roku a 3 października 2011 roku wykonano kolejny zabieg operacyjny – totalną plastykę stawu kolanowego prawego z przedłużkami. W okresie pomiędzy 4 października a 10 listopada 2011 roku powódka przebyła kolejne serie zabiegów rehabilitacyjnych.

Dowód: karty informacyjne oraz skierowania do szpitala k. 14-25, dokumentacja medyczna k. 66, przesłuchanie A. M. (1) [2011.11.28 00:50 – 00:52 i 01:00], przesłuchanie powódki [2014.08.27 00:15];

1.11. W procesie rehabilitacji po odbytych zabiegach operacyjnych od 18 kwietnia do 15 listopada 2011 roku powódka poza kosztami hospitalizacji w Szpitalu (...) poniosła koszty związane z zakupem i wypożyczeniem sprzętu rehabilitacyjnego, usługami transportowymi i kurierskimi:

- FV nr (...) z dnia 6 maja 2011 roku – pierwszy transport karetką – 3.000 zł – z uwagi na konieczność użycia materaca pneumatycznego oraz zapewnienia obecności lekarza,
- FV nr(...)z dnia 20 maja 2011 roku - kule łokciowe – 90 zł,
- FV nr (...) z dnia 14 czerwca 2011 roku – wypożyczenie łóżka oraz urządzenia służące do rehabilitacji – 1.056 zł,
- FV nr (...) z dnia 14 czerwca 2011 roku – usługa transportowa – 120 zł,
- FV nr (...) z dnia 21 czerwca 2011 roku – łóżko rehabilitacyjne – 1.600 zł,
- FV nr (...) z dnia 10 listopada 2011 roku – wypożyczenie aparatu ortopedycznego – 1.814,25 zł,
- FV nr 1A/ (...) z dnia 15 listopada 2011 roku – usługi transportowe – 4.860 zł.

Dowód: faktury VAT k. 29-36, przesłuchanie powódki k. 97-98;

1.12. Począwszy od dnia 27 grudnia 2011 roku do 5 lutego 2012 roku powódka przebywała w oddziale rehabilitacji stacjonarnej Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej(...)w J.. Chorą wypisano z zaleceniem dalszego leczenia rehabilitacyjnego w miejscu zamieszkania, ponownej rehabilitacji stacjonarnej za trzy miesiące.

Dowód: karta informacyjna NZOZ (...) k. 37;

1.13. Powódka ponownie trafiła do Szpitala w O. – oddziału ortopedii i chorób zapalnych narządu ruchu w okresie od 14 do 21 maja 2012 roku. Wykonano wtedy redresję stawu kolanowego prawego. Zalecono kontynuację rehabilitacji oraz kontrolę w klinice.

W tym czasie powódka przebywała u swojej córki, która się nią opiekowała. Od czasu gdy zaczęła poruszać się o kulach wróciła do własnego domu.

Dowód: dokumentacja medyczna k. 66, przesłuchanie powódki k. 97;

1.14. Po pierwszym pobycie w O. powódka była nieco bardziej samodzielna – poruszała się o kulach ze wsparciem córki. O samoobsłudze można było mówić dopiero po zaleczeniu kolana, przed jego operacją. Po operacji kolana powódka pozostała już u siebie w domu, jednak cały czas potrzebuje pewnego wsparcia oraz opieki. Powódka stara sobie radzić samodzielnie, jednak rodzina zapewnia jej dowieszenie zakupów. Z uwagi na brak możliwości samodzielnej obsługi pieca węglowego powódka korzysta z ogrzewania elektrycznego, które wiąże się ze zwiększonymi kosztami. Powódka wciąż nie powróciła do pracy zawodowej z uwagi na brak możliwości kierowania samochodu. Z tego powodu powódka nie może pogodzić się ze swoim stanem. Jest sama w domu, podupada psychicznie. Korzysta ze wsparcia psychoterapeutycznego grupowego. Cały czas jej kończyny dolne nie powróciły do stanu sprzed zdarzenia – powódka odczuwa ból, puchnięcie nóg. Powódka z rodziną planuje kolejne rehabilitacje, których celem jest utrzymanie stanu obecnego. Powrót do pełnego zdrowia jest niemożliwy. Powódka stara się również samodzielnie ćwiczyć. W domu korzysta z jednej kuli, wychodząc na zewnątrz musi skorzystać z obu kul. Powódka jest odwiedzana przez koleżanki z chóru.

Dowód: zeznania A. M. (1) [2011.11.28 00:52-01:01];

1.15. Na dzień 18 czerwca 2013 roku u powódki rozpoznawano: przebyte złamanie obręczy miednicy – obu kości łonowych i masywu bocznego prawego kości krzyżowej – po leczeniu nieoperacyjnym, przebyte złamanie szyjki kości udowej prawej – po leczeniu operacyjnym, przebyte złamanie kłykcia bocznego kości piszczelowej prawej oraz przynasady bliższej kości strzałkowej prawej, infrakcji rzepki prawej, zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych – zaawansowane w stawie prawym, stan po endoprotezoplastyce kolana prawego, deformację i dysfunkcję nadgarstka prawego, płaskostopie poprzeczne z koślawością paluchów, wieloletnie obrzęki podudzi, nadciśnienie tętnicze w wywiadzie, niedoczynność tarczycy w wywiadzie, zespół zawrotowy w wywiadzie.

Większość z wymienionych powyżej odchyień od stanu prawidłowego nie pozostaje w związku przyczynowym ze zdarzeniem, do którego doszło 26 marca 2011 roku. U powódki w tym okresie nie występowało zagrożenie uszkodzenia rdzenia kręgowego. Po leczeniu w (...) nie było konieczności medycznej leczenia szpitalnego, pod nieprzerwaną opieką lekarską i pielęgnarską. Wprawdzie istniały przesłanki do umieszczenia pacjentki w szpitalu (...), jednak nie było konieczności kontynuacji tego leczenia. Powódka mogła przebywać w domu, przy czym wymagałaby wsparcia ze strony innych osób do maja 2011 roku. Proces usprawniania powódki był odroczone z uwagi na obecność złamania szyjki kości udowej prawej.

W okresie, kiedy powódka była przenoszona z (...)do (...), a następnie do O. niezbędne było wykorzystanie transportu medycznego albowiem w tym czasie nie była ona w stanie się samodzielnie poruszać.

Zabiegi operacyjne związane ze zwyrodnieniem stawu kolanowego oraz biodrowego nie były w znacznym stopniu uwarunkowane istnieniem stanu po wypadku komunikacyjnym, lecz przebytej gruźlicy.

Związek przyczynowy z urazem występuje w przypadku skarg na obawę przed upadkiem – powodującą konieczność ostrożnego chodzenia, przeszywający ból okolicy lędźwiowej. W prawej dolnej kończynie występują zaniki mięśniowe. Ból i dolegliwości związane z lewą kończyną dolną wiązać należy z jej nadmiernym obciążeniem w okresie rehabilitacji. Obrzęki obu kończyn dolnych mają wieloletni, przebieg i nie mogą być uznane jako skutek wypadku.

Proces systematycznego leczenia ortopedycznego został zakończony – powódka wymaga okresowej opieki i kontroli lekarskiej, okresowego leczenia rehabilitacyjnego. Stan zdrowia uznać należy za stacjonarny, utrwalony, nie przewiduje się wystąpienia nowych, nieznanych obecnie skutków wypadku. Jednocześnie jednak rokowania co do odzyskania sprawności w zakresie ortopedii są negatywne albowiem uszkodzenie narządu ruchu ma charakter stały.

Dowód: opinia biegłego sądowego oraz opinia uzupełniająca biegłego sądowego k. 146 i 187, zaświadczenie lekarskie k. 207;

1.16. Powódka nie powróciła do prowadzenia działalności gospodarczej, wyrejestrowała ją. Nie mogła zebrać myśli, skupić się. Na przełomie roku 2013 i 2014 u powódki zdiagnozowano chorobę nowotworową. Została poddana leczeniu operacyjnemu,

Dowód: zaświadczenia lekarskie k. 206,208-210, przesłuchanie powódki [2014.08.27 00:19 i 00:23];

2. Ocena dowodów

2.1. Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o materiał dowodowy zaferowany przez strony niniejszego postępowania. Sąd ocenił wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału (art. 233 § 1 k.p.c.). Pośród materiału dowodowego znalazły się: opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii, dokumenty z dokumentów prywatnych – w szczególności akta postępowania likwidacyjnego, dokumentacja medyczna powódki, faktury VAT dokumentujące poszczególne wydatki), zeznania świadków oraz przesłuchanie stron.

2.2. Opinia biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii była dopuszczona i przeprowadzony na okoliczności wskazane w sentencji postanowienia z dnia 25 marca 2013 roku - w szczególności jakich urazów doznała powódka na skutek wypadku z dnia 26 marca 2011 roku, jak przebiegał proces leczenia, jaki jest aktualny stan zdrowia powódki, czy ograniczenia i dolegliwości pozostają w związku przyczynowym z doznanymi urazami, czy proces leczenia został zakończony oraz czy w przyszłości mogą ujawnić się nieznanne do tej pory skutki wypadku. W ocenie Sądu opinia dr med. Z. M. została sporządzona w sposób rzetelny, wyczerpująco przedstawia metodologię badania, wnioski wynikające z analizy materiału medycznego zebranego w sprawie. Dowód ten pozwolił na ustalenie rozmiaru krzywdy doznanej przez powódkę jak również istnienia bądź nieistnienia związku przyczynowego pomiędzy wypadkiem a obecnym stanem zdrowia powódki. W tym miejscu wskazać należy, że nie wszystkie objawy zgłaszane obecnie przez powódkę wiązać należy z konsekwencjami zdarzenia.

2.3. Żadna ze stron nie kwestionowała autentyczności ani prawdziwości przedłożonych dokumentów medycznych oraz faktur. Dlatego korzystają one w pełni z domniemań wskazanych w art. 245 k.p.c. Spór pomiędzy stronami dotyczył zasadniczo związku przyczynowego pomiędzy wydatkowaniem poszczególnych kwot a konsekwencjami zdarzenia, za które odpowiedzialność przyjął pozwany.

2.4. Podczas rozprawy Sąd dopuścił i przeprowadził dowód z zeznań świadków: W. S. (2), W. S. (1), A. M. (2). Całkowicie nieprzydatne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy okazały się zeznania świadka W. S. (2), który nie brał bezpośredniego udziału w procesie leczenia i rehabilitacji powódki. W. S. (1) pozostawał ordynatorem placówki, w której po wypadku i wstępnym zaopatrzeniu w Szpitalu w K. leczona była powódka. Świadek wskazywał na plany związane z procesem leczenia powódki, skutkami medycznymi doznanych obrażeń ciała, brakiem ryzyka uszkodzenia rdzenia kręgowego, możliwością podjęcia leczenia operacyjnego w Szpitalu (...)w G.. Uznać należy, że zeznania świadka były w dużej mierze spójne z wnioskami wynikającymi z opinii biegłego sądowego oraz wiarygodne. Niezwykle szerokie i relewantne dla rozstrzygnięcia okazały się zeznania A. M. (2) – córki powódki. Jej zeznania związane

były zarówno z procesem długotrwałej rehabilitacji powódki jak również konieczności sprawowania opieki, utratą możliwości prowadzenia dotychczasowego trybu życia.

2.5. Dowód z przesłuchania powódki został dopuszczony i przeprowadzony w trybie art. 303 i 304 k.p.c. Powódka zeznawała w szczególności o faktach związanych z rozmiarem jej cierpień fizycznych i psychicznych, zmianami w prowadzonym przez siebie trybie życia. Przytoczone zostały również okoliczności związane z chorobą nowotworową, której jednak nie sposób wiązać z następstwami wypadku komunikacyjnego. Sąd ocenił przesłuchanie powódki w zasadzie jako wiarygodną relację zdarzeń, siłą rzeczy nacechowaną subiektywnym odbiorem rzeczywistości.

3. Ocena prawna

3.1. Powództwo zasługiwało jedynie na częściowe uwzględnienie. Powódka w pozwie domagała się: odpowiedniej kwoty tytułem zadośćuczynienia, stosownego odszkodowania, ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość oraz zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kosztów procesu według norm przepisanych.

3.1.1. Pozwany co do zasady przyjął na siebie odpowiedzialność za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 26 marca 2011 roku. Jeszcze przed procesem dobrowolnie wypłacił powódce kwotę 17.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Podczas postępowania w niniejszej sprawie uznał również wydatki związane z leczeniem powódki do kwoty 2.866 zł oraz wypłacił dodatkową kwotę 13.000 zł tytułem zadośćuczynienia. Na marginesie wskazać należy, że powódka za pośrednictwem swojego pełnomocnika przyznała jedynie, że pozwany wypłacił jej powyższą kwotę, nie cofnęła jednakże pozwu w tej części.

3.1.2. Stosownie do postanowienia z dnia 28 listopada 2012 roku Sąd udzielił zabezpieczenia przysługujących powódce roszczeń z tytułu zwrotu kosztów leczenia w ten sposób, że zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 23.814,25 zł wynikającą z faktur:

- z dnia 18 oraz 26 kwietnia 2011 roku wskazujących na kwoty uiszczone tytułem hospitalizacji w szpitalu (...) (k. 27,28),
- z dnia 6 maja 2011 roku związaną z usługą transportową z G. do O. karetką specjalistyczną (k. 34),
- z dnia 10 listopada 2011 roku związaną z wypożyczeniem aparatu ortopedycznego niezbędnego podczas rehabilitacji (k. 33).

3.2. Podstawa odpowiedzialności

Pozwanego ze sprawcą zdarzenia, na skutek którego ucierpiała powódka, łączyła umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Stosownie do art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Odpowiedzialność pozwanego ubezpieczyciela ma w tym wypadku charakter wtórny do odpowiedzialności cywilnej wskazanego w ustawie lub w umowie podmiotu. W konsekwencji uznać należy, że badając zasadność powództwa odnieść się należy do źródła roszczeń odszkodowawczych powoda w postaci czynu niedozwolonego, tzn. okoliczności wpływających na odpowiedzialność sprawcy wypadku. W stanie faktycznym sprawy nie były one kwestionowane przez żadną ze stron. Pozwany przyjął na siebie odpowiedzialność, przeprowadził stosowne postępowanie likwidacyjne oraz uznał w pewnym zakresie roszczenia zgłaszane przez pozwanego. Do rozstrzygnięcia pozostaje więc wysokość dochodzonego roszczenia o zadośćuczynienie oraz odszkodowanie jak również przesądzenie odpowiedzialności pozwanego za skutki wypadku, które mogą się u powódki pojawić w przyszłości.

3.3. Odpowiednia suma tytułem zadośćuczynienia

3.3.1. W myśl art. 446 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

3.3.2. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego oraz sądowego ustalił przesłanki swojej odpowiedzialności za szkodę, tzn. krzywdę w postaci 23% uszczerbku na zdrowiu, okoliczności zdarzenia powodującego krzywdę oraz związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy krzywdą a zdarzeniem. Są to okoliczności bezsporne, nie wzbudzające niczyich wątpliwości. W tym zakresie najistotniejsze jest udzielenie odpowiedzi na pytanie czy przyznana suma spełnia kryterium odpowiedniości, o którym mowa w cytowanym przepisie.

3.3.3. Należy w całej rozciągłości podzielić pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 5 lutego 2014 roku, sygn. akt I ACa 936/13. Przy określaniu wysokości zadośćuczynienia powinno się wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, a zwłaszcza stopień i czas trwania cierpień fizycznych i psychicznych (pobyt w szpitalu, bolesność zabiegów, wykonywane operacje, leczenie sanatoryjne i rehabilitacja), trwałość skutków czynu niedozwolonego (kalectwo, oszpeccenie, bezradność życiowa, poczucie nieprzydatności), prognozy na przyszłość (polepszenie lub pogorszenie stanu zdrowia), wiek poszkodowanego, niemożność wykonywania zawodu, uprawiania sportów, pracy twórczej lub artystycznej, niemożność zawarcia małżeństwa bądź posiadania dzieci, utratę kontaktów towarzyskich, możliwości atrakcyjnych wyjazdów, chodzenia do teatru czy na plażę.

3.3.4. Powódka przed wypadkiem pozostawała osobą aktywną społecznie oraz zawodowo. Starła się w pełni wykorzystywać swoje możliwości. Adekwatnie do swojego wieku wypełniała rolę babci, matki oraz prowadziła jednoosobową działalność gospodarczą. Z uwagi na przedwczesną, tragiczną śmierć swojego męża prowadziła samodzielne gospodarstwo domowe. Nie musiała liczyć na niczyją pomoc w żadnym zakresie. Nagłe i nieprzewidziane zdarzenie spowodowało, że powódka przez wiele tygodni, a nawet miesięcy musiała cierpieć z powodu pobytów w szpitalu, poddawać się zabiegom operacyjnym oraz długotrwałej rehabilitacji. Od tej pory całe jej życie uległo zmianie. Przez dłuższy czas była zmuszona skorzystać ze wsparcia rodziny oraz pielęgniarstwa. Nie mogła powrócić do domu, w którym mieszka. Konsekwencje wypadku okazały się daleko idące, bezpowrotnie obniżyły sprawność jej organizmu.

Jednocześnie Sąd nie dał w pełni wiary twierdzeniom powódki co do braku jakichkolwiek obciążeń i problemów zdrowotnych przed zdarzeniem. Zasady doświadczenia życiowego wskazują, że choroba zwyrodnieniowa stawów, która dokuczała powódce, musiała powodować pewne dolegliwości. Niemniej jednak tego rodzaju dolegliwości nie dyskwalifikowały tak jak obecnie powódki z uczestnictwa w zajęciach aerobiku wodnego czy wykonywania czynności związanych z utrzymaniem domu, jak to miało miejsce po wypadku, do pewnego stopnia będzie miało wpływ na dalsze życie powódki.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił żądanie powódki w tym zakresie w części. Sąd zważył, że kwota przyznana powódce przez pozwanego – tj. 30.000 zł nie zrekompensowała w pełni krzywdy związanej z wypadkiem komunikacyjnym. Wszakże jej miernikiem nie jest wyłącznie uszczerbek na zdrowiu oceniony na 23% (okoliczność bezsporna ustalona przez pozwanego), lecz inne negatywne następstwa wypadku komunikacyjnego w postaci niemożliwości prowadzenia samochodu, konieczności prowadzenia mniej aktywnego niż poprzednio trybu życia. Dlatego też zadośćuczynienie powinno odzwierciedlać nie tylko procentowy wskaźnik uszczerbku na zdrowiu, ale również pozostałe okoliczności sprawy, które w sytuacji powódki okazały się nawet bardziej dotkliwe aniżeli sam ból i cierpienie fizyczne związane z ograniczeniem funkcji organizmu, procesem leczenia i rehabilitacji.

Łączna kwota przyznana tytułem zadośćuczynienia zdaniem Sądu w pełni skompensuje krzywdę związaną ze zdarzeniem komunikacyjnym, w którym uczestniczyła powódka. Jest to kwota odczuwalna ekonomicznie, nie symboliczna, odpowiadająca aktualnym stosunkom majątkowym w Polsce. Kwotę roszczenia wskazywana przez powódkę (80.000 zł) Sąd uznał za wygórowaną szczególnie w kontekście częściowego spełnienia roszczeń powódki jeszcze w trakcie procesu przez pozwanego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 446 § 1 k.c. należało orzec jak w punkcie I i II sentencji wyroku.

3.4. **Stosowne odszkodowanie**

3.4.1. Stosownie do art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wynikłe z tego powodu koszty. Na żądnie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia.

3.4.2. W zakresie stosownego odszkodowania podnieść należy, że w dniu 28 listopada 2012 roku wydane zostało postanowienie, w którym zobowiązano pozwanego do zapłaty na rzecz powódki jednorazowo kwoty 23.814,25 zł. W dniu 16 stycznia 2013 roku powódka uzyskała tytuł wykonawczy. Taka kwota uznana została przez Sąd jako niezbędna do poniesienia kosztów leczenia udokumentowanych fakturami Szpitala (...) z dnia 18 i 26 kwietnia 2011 roku (19.000 zł), fakturą za usługi transportowe ze Szpitala(...)do O. z dnia 6 maja 2011 roku (3.000 zł) oraz fakturą za wypożyczenie aparatu ortopedycznego z dnia 10 listopada 2011 roku (1.814,25 zł).

3.4.3. Pozwany w toku procesu dobrowolnie spełnił na rzecz powódki świadczenie z tytułu odszkodowania do kwoty 2.866 zł wynikającej z faktur za sprzęt rehabilitacyjny oraz usługi transportowe (vide k. 29-32 akt). Pełnomocnik powódki przyznał podczas rozprawy, że kwota powyższa została powódce wypłacona, nie cofnął jednakże pozwu w tym zakresie. Dlatego też pozew o odszkodowanie w powyższym zakresie należało oddalić jako bezzasadne.

3.4.4. Podobnie oddaleniu podlegała kwota 1.620 zł wskazana w jednej z faktur za usługi transportowe pomiędzy G. a O. (vide k. 36 akt). Powódka jednorazowo była transportowana do O. z uwagi na konieczność odbycia zabiegu operacyjnego – totalnej plastyki stawu kolanowego. Takie procedury medyczne, a co za tym idzie poniesione przez powódkę z tego tytułu koszty transportu nie pozostawały w adekwatnym związku przyczynowym pomiędzy zdarzeniem a szkodą wywołaną działaniem sprawcy wypadku. Wniosek taki wysnuć należy z opinii biegłego oraz dokumentacji medycznej opisującej obrażenia, których doznała powódka na skutek wypadku komunikacyjnego – staw kolanowy nie uległ uszkodzeniu, zaś choroba zwyrodnieniowa miała miejsce jeszcze przed wypadkiem i była prawdopodobnie konsekwencją przebytej gruźlicy kości.

3.4.5. Wreszcie z tytułu odszkodowania Sąd uznał za uzasadnione zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 3.240 zł za usługi transportowe ściśle związane z doznanymi urazami, koniecznością poddania się stosownym procedurom medycznym. Nie budziło bowiem wątpliwości Sądu, że w okresie bezpośrednio następującym po zdarzeniu powódka nie była w stanie poruszać się samodzielnie, wymagała specjalistycznego transportu, który w warunkach polskiej służby zdrowia nie mógł być zapewniony z środków publicznych. Dlatego też koszty transportu należało uznać za niezbędne i celowe, zaś pozwany jako odpowiedzialny za szkodę jest obowiązany do ich skompensowania powódce.

W konsekwencji, na podstawie art. 444 § 1 k.c. Sąd orzekł jak w punkcie III i IV sentencji wyroku.

3.4.6. Jedynie na marginesie wskazać należy, że w pozwie doszło do omyłkowego wskazania kwoty dochodzonej tytułem odszkodowania albowiem suma kwot z faktur przedłożonych do akt niniejszego postępowania jest wyższa (wynosi 31.659,08 zł) aniżeli wskazana w petitum pozwu – 31.639,08 zł.

3.5. Odpowiedzialność pozwanego na przyszłość

3.5.1. Powódka obok zasądzenia odpowiedniej kwoty tytułem zadośćuczynienia oraz zadośćuczynienia zwróciła się o ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki doznanych przez powódkę obrażeń mogących pojawić się w przyszłości. Podstawą prawną w tym wypadku jest art. 189 k.p.c. zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.

3.5.2. Sama możliwość ustalenia odpowiedzialności pozwanego budzi w judykaturze wątpliwości w związku z nowelizacją kodeksu cywilnego dokonaną w drodze ustawy z dnia 10 lutego 2007 roku. Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Apelacyjny w Białymstoku z dnia 15 listopada 2011 roku, sygn. akt I ACa 594/12, w którym krytycznie odniesiono się do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009 roku w sprawie III CZP 2/09.

3.5.3. Na wstępie przypomnieć należy, że na skutek ingerencji ustawodawcy w ostatnich latach zmianie uległa regulacja dotycząca biegu przedawnienia roszczeń o naprawienie szkody na osobie wyrządzonej czynem niedozwolonym. Według art. 442 § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym do dnia 10 sierpnia 2007 r., roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym w każdym wypadku przedawniało się najpóźniej z upływem 10 lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wyrządzające szkodę. Na mocy ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 80, poz. 538) regulacja ta uległa zmianie.

3.5.4. W miejsce uchylonego art. 442 k.c. dodany został art. 442¹, zgodnie z § 3 którego, w razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej niż z upływem lat 3 od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Zgodnie z art. 2 ustawy wprowadzającej nową regulację, do roszczeń powstałych przed dniem jej wejścia w życie (tekst jedn.: 10 sierpnia 2007 r.), a według przepisów dotychczas obowiązujących, jeszcze nieprzedawnionych stosuje się ustawę nową. Do roszczeń powoda mają zastosowanie przepisy w brzmieniu aktualnie obowiązującym. Możliwość dochodzenia roszczeń związanych z wypadkiem z 2011 r. (jak w przypadku powódki) nie jest zatem ograniczona dziesięcioletnim terminem liczonym od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Tymczasem u podstaw dopuszczalności roszczenia o ustalenie we wcześniejszym stanie prawnym wskazywano, obok zapobieżenia ewentualnym niekorzystnym dla poszkodowanego skutkom związanym z powagą rzeczy osądzonej na tle ówczesnej regulacji art. 321 § 2 k.p.c., wyeliminowanie konsekwencji obowiązywania nieprzekraczalnego dziesięcioletniego terminu przedawnienia (por. uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 1970 r. - zasada prawna, III PZP 34/69).

3.5.5. Sąd wychodzi z założenia, że sama zasada odpowiedzialności pozwanego za szkodę wyrządzoną powódce przez sprawcę wypadku została już przesądzona w ramach niniejszego postępowania. Co za tym idzie powódka – o ile wystąpią nieprzewidziane w chwili obecnej konsekwencje – będzie miała możliwość skorzystania z ustaleń poczynionych w toku procesu. Naturalnie będzie musiała wykazać jakie nowe, wcześniej nieznanne szkody albo krzywdy zostały jej wyrządzone. Z obowiązku tego nie zostałyby zwolniona nawet gdyby Sąd orzekł o odpowiedzialności pozwanego na przyszłość.

3.5.6. Tymczasem sens wydania wyroku ustalającego zachodzi wtedy, gdy powstała sytuacja grozi naruszeniem stosunku prawnego lub statuuje wątpliwość co do jego istnienia lub nieistnienia. Interes prawny powinien być interpretowany z uwzględnieniem celowościowej wykładni tego pojęcia, konkretnych okoliczności danej sprawy i tego, czy strona może uzyskać pełną ochronę swoich praw w drodze powództwa o świadczenie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2004 r., II CK 387/02, Lex 391789).

3.5.7. Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 189 k.p.c. stosowany a contrario, Sąd orzekł jak w punkcie V sentencji wyroku.

3.6. **Odsetki**

Powódka w pozwie zasadnie wniosła o zasądzenie odsetek ustawowych począwszy od dnia 18 grudnia 2011 roku do dnia zapłaty. Podstawą materialno-prawną żądania jest art. 481 k.c. w zw. z art. 817 k.c. oraz art. 14 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 roku, poz. 124, poz. 1152 ze zm.). Bezsporne pomiędzy stronami było to, że szkoda została zgłoszona pozwanemu w dniu 17 listopada 2011 roku, tak więc 30-dniowy termin do wypłaty należnego jej odszkodowania upłynął w dniu 17 grudnia 2011 roku. W konsekwencji pozwany pozostawał w zwłoce ze spełnieniem świadczenia począwszy od dnia 18 grudnia 2011 roku. Stosownie do art. 481 k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl art. 359 § 2 k.c. jeżeli wysokość odsetek nie jest w inny sposób określona, należą się odsetki ustawowe.

Zważywszy, że powódka właściwie określiła datę wymagalności roszczenia przysługującego jej od pozwanego, na podstawie cytowanych przepisów, należało orzec w przedmiocie odsetek w punkcie I i III sentencji wyroku.

3.7. Koszty postępowania

Orzekając o kosztach postępowania Sąd uznał za celowe zastosowanie zasady wskazanej w art. 100 k.p.c. W razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu.

Oznaczenie precyzyjnej wysokości dochodzonych roszczeń w niniejszym postępowaniu było niezmiernie trudne. Kwota żądana tytułem zadośćuczynienia w dużym stopniu uzależniona jest bowiem od subiektywnego poczucia krzywdy. Ponadto sytuacja majątkowa oraz osobista powódki jest niezmiernie trudna. W związku z wypadkiem straciła potencjalne możliwości zarobku, dalszego rozwoju osobistego. Z tego punktu widzenia Sąd uznał, że obciążanie powódki dalszymi kosztami postępowania, kosztami zastępstwa procesowego byłoby niezgodne z zasadami współżycia społecznego. Tym bardziej, że pozwanym w niniejszym postępowaniu był ubezpieczyciel. W ramach swojej profesjonalnej działalności zmuszony jest kalkulować ryzyko prowadzenia sporów sądowych. Pozwany niewłaściwie ocenił wreszcie kwotę należną powódce tytułem odszkodowania za koszty leczenia.

Wobec powyższego, w oparciu o art. 100 k.p.c. Sąd orzekł jak w punkcie VI sentencji wyroku.